

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ
Hevesy György Kárpát-medencei Kémiaverseny, 8. évfolyam, 2026. május 30.

---

1. feladat

1. Be 2. Na 3. Zn 4. H 5. Hg 6. I 7. Cs 8. Se 9. Rn 10. Rb 11. Tc **11 pont**

2. feladat

1. SO₂   2. Mg(HCO₃)₂   3. N₂   4. NH₄NO₃   5. Cl₂
6. CO₂   7. CO   8. NO   9. Fe₂O₃   10. Al₂O₃
11. NO₂   12. FeS₂

(12 × 1 pont, ha a képlet hibás, akkor csak ½ pont) **12 pont**

3. feladat

	<i>Legkisebb</i>	<i>Legnagyobb</i>
1.	<i>a</i>	<i>c</i>
2.	<i>a, c</i>	<i>b</i>
3.	<i>a</i>	<i>b</i>
4.	<i>c</i>	<i>a, b</i>
5.	<i>c</i>	<i>b</i>
6.	<i>b</i>	<i>a, c</i>
7.	<i>a</i>	<i>b</i>
8.	<i>b</i>	<i>c</i>
9.	<i>b</i>	<i>a</i>

18 × 1 pont = **18 pont**

4. feladat

- 2 AgI = 2 Ag + I₂ 1 pont
2 AgBr = 2 Ag + Br₂ 1 pont
2 Mg + O₂ = 2 MgO 1 pont
2 MgO = 2 Mg + O₂ 1 pont
C + O₂ = CO₂ 1 pont
CaCO₃ = CaO + CO₂ 1 pont
CaCO₃ + 2 HCl = CaCl₂ + H₂O + CO₂ 1 pont
(½ – ½ pont, ha hibás az egyenletrendezés, vagy pl. O₂ helyett O-ra rendez, de egyértelmű, hogy az adott reakcióról van szó.)
- Berzelius 1 pont
- Nem írhatták a XVIII. században, mert a magnéziumot csak 1808-ban fedezték fel. 1 pont
- (44/100)·100 = 44% (a pont számítás nélkül is megadható) 1 pont
- Az oxigént nem molekulaként ábrázolja. 1 pont
- Szabad válasz, melynek a következőket kell tartalmaznia:
  - az ország nyelvétől független jelrendszer, amit minden országban egyformán felismernek 1 pont
  - a minőségileg hibásan jelölt kémiai átalakulás a kémiai jelek (az alkotó atomok vegyjelei) alapján könnyen felismerhető 1 pont
  - a mennyiségileg hibásan jelölt kémiai változás az egyenlet két oldalán az atomok számának összehasonlításával könnyen felismerhető 1 pont

14 pont

5. feladat**A tartály:**

- például 50-50 g H₂ és O₂ esetén:
50 g : 2 g/mol = 25 mol H₂ és 1 pont
50 g : 32 g/mol = 1,563 mol O₂ van a tartályban. 1 pont
- A reakcióegyenlet: 2 H₂ + O₂ = 2 H₂O 1 pont
- Ez alapján az oxigén fogy el, és reagál 2 · 1,5625 mol = 3,125 mol hidrogénnel 1 pont
- Marad: 25 mol – 3,125 mol = 21,875 mol 1 pont
- Ez az eredeti összes molekulának:
 $\frac{21,875 \text{ mol}}{25 \text{ mol} + 1,563 \text{ mol}} \cdot 100\% = \mathbf{82,4\%-a}$ 1 pont

B tartály:

- például 50-50 g CO és O₂ esetén:
50 g : 28 g/mol = 1,786 mol CO és 1 pont
50 g : 32 g/mol = 1,563 mol O₂ van a tartályban. 1 pont
- A reakcióegyenlet: 2 CO + O₂ = 2 CO₂ 1 pont
- Ez alapján a CO fogy el, mert 1,786 mol CO-hoz elegendő 0,893 mol O₂ 1 pont
- Az egyenlet alapján keletkezik 1,786 mol CO₂ 1 pont
(és marad 1,563 mol – 0,893 mol = 0,67 mol O₂.)
- A kiindulási gázelegy: 1,786 mol + 1,563 mol = 3,349 mol
a keletkező gázelegy: 1,786 mol + 0,67 mol = 2,456 mol
(vagy: 3,349 mol – 0,893 mol = 2,456 mol.) 1 pont
- A százalék:
 $\frac{2,456 \text{ mol}}{3,349 \text{ mol}} \cdot 100\% = \mathbf{73,3\%}$ 1 pont

13 pont**6. feladat**

- a) Ca + 2 HNO₃ = Ca(NO₃)₂ + H₂ 1 pont
CaO + 2 HNO₃ = Ca(NO₃)₂ + H₂O 1 pont
CaCO₃ + 2 HNO₃ = Ca(NO₃)₂ + CO₂ + H₂O 1 pont
- b) Ca + 2 H₂O = Ca(OH)₂ + H₂ 1 pont
CaO + H₂O = Ca(OH)₂ 1 pont
- c) A vízből fejlesztett 120 cm³ gáz hidrogén, ezt fejleszt a kalcium. 1 pont
Ennek anyagmennyisége: 0,12 : 24 = 0,005 mol. 1 pont
Az egyenlet alapján 0,005 mol Ca reagált a vízzel. 1 pont
0,005 mol · 40 g/mol = 0,2 g. 1 pont
0,20 g az 1,00 g-nak 20%-a, tehát az összes kalcium **20%-a** maradt elemi állapotban. 1 pont
- d) A savból is 120 cm³ hidrogén fejlődött, 1 pont
így 240 – 120 = 120 cm³ CO₂ fejlődött a kalcium-karbonátból. 1 pont
0,005 mol CO₂ fejlődött, ami 0,005 mol CaCO₃-t jelent, 1 pont
0,005 mol · 100 g/mol = 0,5 g kalcium-karbonát. 1 pont
A kalcium-oxid tömege: 1,00 g – 0,2 g – 0,5 g = 0,3 g. 1 pont
Ennek anyagmennyisége: 0,3 g : 56 g/mol = 0,00536 mol 1 pont
Az összes eredeti kalcium anyagmennyisége:
0,005 mol + 0,005 mol + 0,00536 mol = 0,01536 mol 1 pont
A maradék elemi kalcium tehát:
(0,005 mol : 0,01536) · 100% = **32,6%-a.** 1 pont

17 pont

7. feladat

- a) $\text{NaOH} + \text{HA} = \text{NaA} + \text{H}_2\text{O}$ 1 pont
- b) $22,22 \text{ cm}^3$ $0,100 \text{ mol/dm}^3$ -es NaOH-oldatban van:
 $0,02222 \text{ dm}^3 \cdot 0,100 \text{ mol/dm}^3 = 2,222 \cdot 10^{-3} \text{ mol NaOH}$ 1 pont
 Az egyenlet alapján ugyanennyi, $2,222 \cdot 10^{-3} \text{ mol}$ sav (HA) van a 20 cm^3 -ben. 1 pont
 A teljes 100 cm^3 oldatban ötszörös mennyiség van: $0,01111 \text{ mol}$ sav. 1 pont
 A moláris tömege: $M = 1,00 \text{ g} : 0,01111 \text{ mol} = \mathbf{90 \text{ g/mol}}$ 1 pont
 (A lépések sorrendje más is lehet. Az is maximális pontot ér, ha kijön a 90 g/mol .)
- c) $\text{C}_x\text{H}_y\text{O}_z + (x + \frac{y}{4} - \frac{z}{2}) \text{O}_2 = x \text{CO}_2 + \frac{y}{2} \text{H}_2\text{O}$ 2 pont
 (1 pont a szén-dioxid és a víz rendezéséért, 1 pont az oxigén helyes együtthatójáért)
- d) A tömény kénsav a vizet köti meg. 1 pont
 A NaOH a szén-dioxidot köti meg. 1 pont
- e) A szén-dioxid anyagmennyisége: $1,47 \text{ g} : 44 \text{ g/mol} = 0,0334 \text{ mol}$ 1 pont
 A víz anyagmennyisége: $0,600 \text{ g} : 18 \text{ g/mol} = 0,0333 \text{ mol}$ 1 pont
 A b) kérdésben kiszámoltuk, hogy az $1,00 \text{ g}$ vegyület $0,01111 \text{ mol}$, így
 $x = \frac{0,0334}{0,01111} \cong 3$ 1 pont
 $\frac{y}{2} = \frac{0,0333}{0,01111} \cong 3 \rightarrow y = 6$ 1 pont
 A képlet tehát $\text{C}_3\text{H}_6\text{O}_z$, és a moláris tömege 90 g/mol .
 3 mol szén 36 g , 6 mol H 6 g , így az oxigénre $90 \text{ g} - 42 \text{ g} = 48 \text{ g}$ jut. 1 pont
 Ez pedig $48 \text{ g} : 16 \text{ g/mol} = 3 \text{ mol}$ O atom. Vagyis a képlet: $\mathbf{\text{C}_3\text{H}_6\text{O}_3}$ 1 pont
 (Másfajta levezetés is elfogadható, például:
 Ha $1,00 \text{ g}$ vegyületből $1,47 \text{ g}$ szén-dioxid keletkezik,
 akkor 90 g (azaz 1 mol) vegyületből $a \text{ g}$

$$\text{A felírható egyenes arányosságból } a = \frac{90 \cdot 1,47}{1,00} = 132 \text{ g CO}_2$$
 132 g CO_2 anyagmennyisége: $132 \text{ g} : 44 \text{ g/mol} = 3 \text{ mol}$, tehát $x = 3$ (2 pont)
 Ha $1,00 \text{ g}$ vegyületből $0,60 \text{ g}$ víz keletkezik,
 akkor 90 g (azaz 1 mol) vegyületből $b \text{ g}$

$$\text{A felírható egyenes arányosságból } b = \frac{90 \cdot 0,60}{1,00} = 54 \text{ g H}_2\text{O}$$
 $54 \text{ g H}_2\text{O}$ anyagmennyisége: $54 \text{ g} : 18 \text{ g/mol} = 3 \text{ mol}$,
 így $\frac{y}{2} = 3$, tehát $y = 6$ (2 pont)
 Az utolsó 2 pont megszerzése az előző levezetés szerint történhet.) **15 pont**
 (A feladathoz nem tartozik a pontos szerkezet megfejtése, de tájékoztatásul a két vegyület:
 tejsav: $\text{CH}_3\text{--CH--COOH}$ glicerináldehid: $\text{CH}_2\text{--CH--CH=O}$

$$\begin{array}{c} | \\ \text{OH} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} | \quad | \\ \text{OH} \quad \text{OH} \end{array}$$